

Dnes je, žiaľ, bežné, že seniori jeseň svojho života trávajú osamelo. Túžia po spoločnosti blízkych, po rozhovoroch. **JANKA DANIŠOVÁ (31)** v októbri minulého roku spustila sociálny projekt **Vnučka.sk – Rodina pre osamelých seniorov**. Snaží sa seniorom vytvoriť pocit rodiny.

Vraj k spusteniu projektu **Vnučka.sk**, ktorý je zameraný na osamelých seniorov, ktorým chýba rodinné puto, vás inšpirovala vaša babička Anka. Ako?

„Po skončení vysokej školy som najskôr pracovala v rodinnej firme u otca. Neskôr som s kamarátkou Nikou Mokraňovou, ktorá práve končila na vysokej škole sociálnu prácu, založila občianske združenie. Organizovali sme s finančnou pomocou sponzorov tábory pre deti z detských domovov, pomáhali sme aj útulkom pre zvieratá. V tomto čase som sa intenzívnejšie začala stretávať aj s mojou babičkou Ankou, s ktorou som začala navštevovať jej menej pohyblivé rovesničky. Pomáhali sme im s rôznymi domácimi činnosťami, navarili sme im, upratovali alebo len tak posedeli pri kávičke. Videla som, ako im naša prítomnosť robí dobre, ako vždy pookriali, že majú spoločnosť.“

Kedy ste dospeli k rozhodnutiu, že začnete pôsobiť ako „vnučka“ pre osamelých seniorov?

„Povestnou poslednou kvapkou bolo stretnutie s prvým 'adoptovaným' dedkom Tiborom, ktorý chodieval zo sídliskového bytu na návštevu k mojej babičke. Bol priam kúzelník pri práci so zemou a celé dni vytváral najkrajšiu záhradku v okolí s najchutnejším ovocím, zeleninou či kvetmi. Jedného letného dňa sme uvarili v záhrade kotlíkový guláš a rozprávali sme sa o rôznych témach. Mesiac po tomto stretnutí dedko Tibor ako 76-ročný odišiel navždy a ja som sa rozhodla aj z vďaky k nemu urobiť pre seniorov niečo trvalé, z čoho budú mať ošoh najmä tí najbezbrannejší, ktorých sa nemá kto zastáť, ochrániť ich, poradiť či tráviť s nimi čas.“

V októbri minulého roku ste spolu Nikou Mokraňovou spustili v Bánovciach nad Bebravou sociálny projekt profesionálna vnučka. Ako v skutočnosti váš projekt funguje?

„Keď som projekt spúšťala, mala som na zreteli to, čo mi vštepila babka. Tá i napriek slabnúcemu vlastnému zdraviu pomáha, kde sa dá, každú chvíľu je u nejakej rovesničky, navštevuje kamarátky v domovoch pre seniorov, ako vychytená kuchárka uvarí, napeče na sviatky pre kamarátky, niekedy nechápem, ako to môže stíhať a vladať. Hlbší význam týchto návštev som pochopila z jednej vety, ktorú babka vyslovila: Janka, starému človeku niekedy stačí prítomnosť druhého človeka. Túto vetu pochopí len ten, kto zažil dlhšie trvajúcu opuste-

Chýba vám vnučka? Skúste náhradnú

Profesionálna vnučka Janka už naučila mnohých seniorov pracovať s internetom či s facebookom. Na sociálnych sieťach lajkujú príspevky

Vnučka Janka s 85-ročnou pani Máriou, bývalou učiteľkou, ktorá je veľmi vitálna, píše knihy.

FOTO – ARCHIV J. D., VNUČKA.SK (2)

V záhrade u babky Anky im spoločnosť robí Magduška.

nosť, osamelosť, nepotrebnosť či nezáujem okolia.“

Takže vy si s nimi chodíte poklebetiť ako vnučka s babkou?

„Čas spolu trávim tak, aby bol pre nich príjemný. Sú medzi nimi aj takí, čo už naozaj nikoho nemajú a ten pohľad do žiariacej tváre, keď sa stretneme, je neopísateľný. Občas si opatrne aj zacvičím, mám certifikát fitnes trénerky. Popíjame kávičku nad rodinnými fotografiami, rozprávame sa o živote, spomienkach, ale aj plánoch. So skupinou babičiek sme boli na hubách, rady spomínajú aj na deň krásy, kde moje dve kamarátky kozmetičky celé doobedie babičky skrášľovali, zaspievali sme si spolu a potrkotali ako ženy aj o témach, ktoré radšej zostanú tajomstvom.“

Čo si z tých stretnutí odnášate vy osobne?

„Múdrost ich šedin je fascinujúca, radi by ju niekomu odovzdali ďalej, teší ich záujem o nich, a preto zážitky so seniormi publikujem s ich súhlasom na webovej stránke projektu **www.vnučka.sk** ako aj na mojom facebooku Vnučka Janka. Mnohých seniorov som naučila pracovať s výdobytkami 21. storočia a komunikujeme aj cez internet či facebook. Na sociálnych sieťach sledujú príspevky, lajkujú, komentujú. Takto sa myšlienka šíri aj za hranice SR a začínajú sa ozývať aj ľudia zo susedného Česka. Na webovej stránke **www.vnučka.sk** som publikovala aj zaujímavú dlhodobú anketu s otázkou Kde sa žije seniorom najlepšie, odpovede sú ešte zaujímavejšie. Veď narazíte, prípadne zahlasujte.“

Kolko babičiek a deduškov je aktuálne teda vašou rodinou?

S Jankinou pomocou komunikujú aj cez internet.

„Počet sa pohybuje ako kedy, od desať do 25. Záujemcov, ktorých sme zatiaľ nemohli kladne vybaviť, sú však desiatky až stovky.“

Prečo? Nemáte dost profesionálnych vnučiek?

„Oslovila nás už viac ako desiatka potenciálnych záujemkýň, s ktorými určite počítame do budúcnosti. Zatiaľ nemáme stabilne vyriešenú otázku financovania projektu. Sporadicky nás síce podporujú miestne subjekty či ľudia s dobrým srdcom, čo však nestačí na prevádzku 'vnučiek' celoštátneho charakteru, tak aby to bolo ich zamestnanie.“

Zdôrazňujete, že to nie sú vaši klienti, aj keď im poskytnete služby.

„Nemám vo svojom slovníku slovo klient. Sme rozrastajúca sa špeciálna babičkovsko dedkovsko vnučková rodinka.“

Môžu sa do projektu prihlásiť samotní seniori?

„Áno a aj sa hlásia. Ak bývajú ďalej, napríklad na strednom či východnom Slovensku, komunikujeme hlavne cez internet. Verím však, že onedlho ich budem aj navštevovať tak, ako tých v mojej blízkosti.“

Podieľa sa senior finančne na projekte?

„Nie. Celá služba vnučky má sociálny charakter a ten chceme aj do budúcnosti zachovať, preto hľadáme iné formy financovania. V prípade záujmu či už seniora, alebo jeho rodiny o služby vnučky, ktorí však bývajú ďaleko od miesta pôsobenia Vnučky, je možné prispieť občianskemu združeniu na náklady dopravy vnučky k seniorovi.“

Nedávno ste sa stretli so štátnym tajomníkom ministerstva práce, sociál-

Vizitka

Kto je kto

Mgr. Janka Danišová (31)

- Je absolventkou Vysokej školy manažmentu v Trenčíne, odbor znalostný manažment.
- Počas štúdia absolvovala šesťmesačnú stáž v USA zameranú na politiku zamestnanosti.
- Najskôr pracovala v rodinnej firme veľkosklad drogérie.
- Aktuálne je fitnes trénerkou a profesionálnou vnučkou.

Mgr. Nicole Mokraňová (26)

- Je absolventkou Vysokej školy svätej Alžbety v Bratislave, odbor sociálna práca.
- V projekte Vnučka.sk má na starosti odbornú gesciu.

ných vecí a rodiny Ivanom Švejnom, ktorý bol vašim projektom nadšený. Ponúklo vám ministerstvo aj nejakú konkrétnu pomoc?

„Počas niekoľkých hodín s pracovným tímom pána Švejnu sme si odniesli mnoho nápadov, ako projekt rozvíjať dlhodobo tak, aby sa možno jedného dňa stal prirodzenou súčasťou života seniorov v celej krajine. Zoznámili sme sa s možnosťami financovania, o ktoré sa určite hodláme uchádzať, aby sme mohli byť seniorom prospešné nielen lokálne, ale aj celoštátne.“

Vy ponúkate aj možnosť adoptovať si virtuálne osamelého seniora/ku, imobilného alebo na lôžko pripútaného človeka. O čo by išlo?

„Inšpirovali sme sa v útulkoch pre zvieratá, kde si môže človek adoptovať virtuálne zvieratko a prispievať naň pravidelne. Túto možnosť sme začali ponúkať ako úplnú novinku a ako jednu z možností podpory seniorov – Adoptujte si virtuálne starkého alebo babičku, na ktorého môžete zasielať finančnú podporu nášmu občianskemu združeniu. Táto podpora bude výhradne použitá iba pre daného seniora, či už vo forme napríklad zakúpenia výletu do divadla, kultúrne podujatie, úhrady posedenia pri káve, potrebnej pomôcky, drobného darčeka, dopravy k nemu a podobne.“

V posledné týždne a mesiace sa vaše občianske združenie dostáva do povedomia verejnosti. Akú pomoc by ste uvítali?

„Vzhľadom na to, že služba Vnučka.sk je poskytovaná ako sociálna nezisková forma dobrovoľníckej činnosti, najviac nám pomôže akákoľvek forma finančného daru. Aj pár eur pri pravidelnosti umožní ďalším seniorom využiť služby Vnučky. Pomôže nám aj funkčný mobil so SIM kartou, tablet alebo notebook, ktorý poskytneme seniorom na spojenie so svetom cez internet. Sú veľmi učenliví, komunikujú cez facebook aj s 86-ročnou babičkou, a na druhej strane sú medzi nimi takí, čo sú úplne odrezaní od spoločenského diania.“

Jarmila Horáková © SME